

Ποια είναι η διαδικασία αξιολόγησης των μαθητών στα σχολεία

Η συνολική συμμετοχή του μαθητή στη μαθησιακή διδασκαλία, οι εργασίες, οι τετραμηνιαίες δοκιμασίες αξιολόγησης, οι ολιγόλεπτες γραπτές δοκιμασίες είναι μεταξύ άλλων οι τρόποι αξιολόγησης των μαθητών.

Ειδικότερα, η διαδικασία αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή ορίζεται ως εξής:

Για την αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή κατά τη διάρκεια των τετραμήνων συνεκτιμώνται τα παρακάτω κριτήρια:

α) η συνολική συμμετοχή του μαθητή στη μαθησιακή διδασκαλία (τα ερωτήματα που θέτει, οι απαντήσεις που δίνει, η συμβολή του στη μελέτη ενός θέματος μέσα στην τάξη, η συνεργασία του με συμμαθητές, η επιμέλεια στην εκτέλεση των εργασιών που του ανατίθενται), από την οποία ο εκπαιδευτικός σχηματίζει εικόνα για τις γνώσεις, την κατανόηση εννοιών και φαινομένων, τις δεξιότητες επίλυσης προβλήματος, τις επικοινωνιακές δεξιότητες, την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα κτλ.,

β) οι εργασίες που εκτελεί ο μαθητής στο πλαίσιο της καθημερινής μαθησιακής διαδικασίας στο σχολείο ή στο σπίτι, ατομικά ή ομαδικά,

γ) οι συνθετικές δημιουργικές εργασίες, ατομικές ή ομαδικές, και οι διαθεματικές εργασίες, ατομικές ή ομαδικές,

δ) οι τετραμηνιαίες δοκιμασίες αξιολόγησης (ωριαίες γραπτές δοκιμασίες ή ανάθεση και υποβολή / παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής συνθετικής ή διαθεματικής δημιουργικής εργασίας ή αξιοποίηση των χαρακτηριστικών και των σταδίων εφαρμογής του μοντέλου της ανεστραμμένης τάξης),

ε) οι ολιγόλεπτες γραπτές δοκιμασίες (τεστ).

2. Όσον αφορά τις ωριαίες γραπτές δοκιμασίες αυτές είναι: α) προειδοποιημένες, αν έπονται μιας ανακεφαλαίωσης ή β) μη προειδοποιημένες, αν καλύπτουν την ύλη που διδάχθηκε στο αμέσως προηγούμενο μάθημα. Δεν επιτρέπεται να πραγματοποιούνται περισσότερες από μία ωριαία γραπτή δοκιμασία κατά τη διάρκεια του ημερησίου διδακτικού προγράμματος και περισσότερες από τρεις (3) κατά τη διάρκεια του εβδομαδιαίου διδακτικού προγράμματος.

3. Στα μαθήματα της Ομάδας Α' και της Ομάδας Β' των περ. α) και β), αντίστοιχα, της παρ. 1 του άρθρου 2 διενεργείται υποχρεωτικά μία (1) τετραμηνιαία δοκιμασία αξιολόγησης. Οι διδάσκοντες μαθήματα της Ομάδας Α' και της Ομάδας Β' δύνανται να επιλέξουν στο πρώτο και στο δεύτερο τετράμηνο, τον τρόπο διεξαγωγής της αξιολόγησης αυτής επιλέγοντας μεταξύ των εναλλακτικών που προβλέπονται στην περ. δ) της παρ. 1. Στα μαθήματα της Ομάδας Γ' του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 2 δεν διενεργείται καμία τετραμηνιαία δοκιμασία αξιολόγησης.

4. Οι ολιγόλεπτες δοκιμασίες πραγματοποιούνται με ή χωρίς προειδοποίηση των μαθητών με τη μορφή σύντομων, ποικίλων και κατάλληλων γραπτών ερωτήσεων. Ο αριθμός και η συχνότητα των ολιγόλεπτων δοκιμασιών που πραγματοποιούνται σε κάθε τετράμηνο επαφίενται στην κρίση του διδάσκοντος.».

2. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 103 του ν. 4610/2019 (Α' 70), περί της αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών του Γενικού Λυκείου, τροποποιούνται και το άρθρο 103 διαμορφώνεται ως εξής:

Προφορική βαθμολογία τετραμήνων

1. Για την αξιολόγηση του μαθητή κατά τετράμηνο ο διδάσκων συνεκτιμά: α) τη συμμετοχή του στη διδακτική μαθησιακή διαδικασία, β) την επιμέλεια και το ενδιαφέρον του για το συγκεκριμένο μάθημα, γ) την επίδοσή του στις τετραμηνιαίες δοκιμασίες αξιολόγησης (ωριαίες γραπτές δοκιμασίες ή ανάθεση και υποβολή / παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής συνθετικής ή διαθεματικής δημιουργικής εργασίας ή αξιοποίηση των χαρακτηριστικών και των σταδίων εφαρμογής του μοντέλου της ανεστραμμένης τάξης),

δ) την επίδοσή του στις γραπτές δοκιμασίες,

ε) τις εργασίες που εκτελεί στο σχολείο ή στο σπίτι.

Οι γραπτές δοκιμασίες διακρίνονται στις ολιγόλεπτες και στις ωριαίες.

Οι ολιγόλεπτες δοκιμασίες πραγματοποιούνται με ή χωρίς προειδοποίηση των μαθητών με τη μορφή σύντομων, ποικίλων και κατάλληλων γραπτών ερωτήσεων. Ο αριθμός και η συχνότητα των ολιγόλεπτων δοκιμασιών που πραγματοποιούνται σε κάθε τετράμηνο επαφίενται στην κρίση του διδάσκοντος.

Οι ωριαίες γραπτές δοκιμασίες διαρκούν μία (1) διδακτική ώρα και είναι: α) προειδοποιημένες, αν έπονται μιας ανακεφαλαίωσης ή β) μη προειδοποιημένες, αν καλύπτουν την ύλη που διδάχθηκε στο αμέσως προηγούμενο μάθημα. Δεν επιτρέπεται να πραγματοποιούνται περισσότερες από μία ωριαία γραπτή δοκιμασία κατά τη διάρκεια του ημερησίου διδακτικού προγράμματος και περισσότερες από τρεις (3) κατά τη διάρκεια του εβδομαδιαίου διδακτικού προγράμματος.

Σε όλες τις τάξεις του Γενικού Λυκείου διενεργούνται στα μαθήματα όλων των Ομάδων δύο (2) τετραμηνιαίες δοκιμασίες αξιολόγησης, μία (1) κατά τη διάρκεια του πρώτου τετραμήνου και μία (1) κατά τη διάρκεια του δεύτερου τετραμήνου, με εξαίρεση το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, στο οποίο δεν διενεργείται τετραμηνιαία δοκιμασία αξιολόγησης. Αν για λόγους αντικειμενικούς δεν πραγματοποιηθεί η τετραμηνιαία δοκιμασία αξιολόγησης του πρώτου τετραμήνου, στο δεύτερο τετράμηνο διενεργούνται δύο (2) τετραμηνιαίες δοκιμασίες αξιολόγησης. Οι διδάσκοντες δύνανται σε κάθε τετράμηνο να επιλέξουν τον τρόπο διεξαγωγής της τετραμηνιαίας διαδικασίας αξιολόγησης επιλέγοντας μεταξύ των εναλλακτικών που προβλέπονται στην περ. γ) του πρώτου εδαφίου.

2. Αν λείπουν στοιχεία της παρ. 1, ο προφορικός βαθμός του τετραμήνου διαμορφώνεται ύστερα από τη συνεκτίμηση των υπάρχοντων στοιχείων.

3. Για μάθημα, το οποίο, για οποιονδήποτε λόγο, διδάχθηκε λιγότερο από δέκα (10) ώρες, δεν κατατίθεται βαθμολογία, αν αποδεδειγμένα και δικαιολογημένα ο διδάσκων δεν διαθέτει επαρκή στοιχεία για την αξιολόγηση των μαθητών.

4. Δεν κατατίθεται βαθμολογία για τα μαθήματα των Θρησκευτικών και της Φυσικής Αγωγής για όσους μαθητές έχουν νομίμως απαλλαγεί από την παρακολούθησή τους.

5. Με τη λήξη του Α` και του Β` τετραμήνου κάθε διδάσκων καταθέτει στον Διευθυντή του Σχολείου ονομαστική κατάσταση για κάθε τάξη ή τμήμα χωριστά με τους βαθμούς επίδοσης του τετραμήνου.

6. Αν από την ονομαστική κατάσταση της προφορικής βαθμολογίας λείπει βαθμός μαθητή, η έλλειψη αυτή πρέπει να αιτιολογείται από τον διδάσκοντα με ενυπόγραφη σημείωσή του πάνω στην κατάσταση βαθμολογίας.

7. Με ευθύνη του Διευθυντή του Σχολείου και του διδάσκοντος, η προφορική βαθμολογία των μαθητών καταχωρίζεται χωρίς καθυστέρηση στο Ατομικό Δελτίο (Α.Δ.) των μαθητών. Για το Β` τετράμηνο η καταχώριση γίνεται πριν από την έναρξη των γραπτών προαγωγικών ή απολυτηρίων εξετάσεων. Μετά την καταχώριση δεν επιτρέπεται καμία μεταβολή, εκτός από την περίπτωση λανθασμένης καταχώρισης που διαπιστώνεται με ειδική πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων και οπωσδήποτε πριν από την έκδοση των αποτελεσμάτων.».

3. Το άρθρο 120 του ν. 4610/2019, περί του ελέγχου της προόδου των μαθητών του Επαγγελματικού Λυκείου και των μαθητευόμενων του «Μεταλυκειακού Έτους – Τάξης Μαθητείας» με ενδιάμεσες προφορικές, πρακτικές και γραπτές εξετάσεις, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 120

Ενδιάμεσες προφορικές, πρακτικές και γραπτές εξετάσεις

1. Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας των μαθημάτων, η πρόοδος των μαθητών ελέγχεται με ενδιάμεσες γραπτές, προφορικές ή πρακτικές δοκιμασίες αξιολόγησης, κατά την κρίση του διδάσκοντος. Οι γραπτά, προφορικά ή πρακτικά εξεταζόμενοι μαθητές βαθμολογούνται για τις επιδόσεις τους σε κάθε δοκιμασία αξιολόγησης και η επίδοσή τους συνεκτιμάται στον προφορικό βαθμό του τετραμήνου. Ειδικότερες προδιαγραφές για τις ενδιάμεσες προφορικές ή πρακτικές εξετάσεις μπορούν να δίνονται κατά μάθημα, σύμφωνα με τις οδηγίες του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.).

2. Οι ενδιάμεσες γραπτές εξετάσεις περιλαμβάνουν τις εξής κατηγορίες:

α) Γραπτές δοκιμασίες σύντομης διάρκειας, που αποτελούν εναλλακτικό τρόπο εξέτασης των μαθητών στο μάθημα της ημέρας και πραγματοποιούνται χωρίς προειδοποίηση αυτών στην ύλη του μαθήματος της ημέρας. Τα θέματα των γραπτών δοκιμασιών σύντομης διάρκειας πρέπει να είναι κατάλληλης έκτασης, μορφής και περιεχομένου, ώστε να απαντηθούν στον προβλεπόμενο χρόνο. Τα θέματα των γραπτών δοκιμασιών σύντομης διάρκειας μπορεί να βασίζονται σε παραδείγματα που εμπεριέχονται στα σχολικά βιβλία και στις οδηγίες του Ι.Ε.Π.. Ο αριθμός των γραπτών δοκιμασιών σύντομης διάρκειας εντός κάθε τετραμήνου εναπόκειται στην κρίση του εκπαιδευτικού.

β) Γραπτές ωριαίες δοκιμασίες επαναληπτικού χαρακτήρα, οι οποίες καλύπτουν μία σειρά διδαγμένων κεφαλαίων/ενοτήτων και διεξάγονται, ύστερα από προειδοποίηση των μαθητών. Ειδικά για το μάθημα «Νέα Ελληνικά» και τα μαθήματα που στο ωρολόγιο πρόγραμμα έχουν χαρακτηριστεί ως σχεδιαστικά «Σ», η διάρκεια της γραπτής δοκιμασίας είναι δίωρη.

Ως προς τη μορφή τους, οι εν λόγω γραπτές δοκιμασίες μπορεί να συνδυάζουν ταυτόχρονα διαφορετικούς τύπους ερωτήσεων (ανάπτυξης, σύντομης απάντησης, κλειστές ή αντικειμενικού τύπου, πολλαπλών επιλογών κ.λπ.) και διαφορετικών επιπέδων δυσκολίας. Με τις γραπτές δοκιμασίες ελέγχονται κατά κύριο λόγο η αφομοίωση της διδαχθείσας ύλης, η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής της στην καθημερινή πράξη και γενικότερα η πρόοδος των μαθητών.

3. Για τον έλεγχο της κατά μάθημα επίδοσης και επιμέλειας των μαθητών κατά τη διάρκεια των τετραμήνων, εκτός των ενδιάμεσων προφορικών και πρακτικών δοκιμασιών και των γραπτών δοκιμασιών σύντομης διάρκειας, διενεργούνται και τετραμηνιαίες δοκιμασίες αξιολόγησης, τα αποτελέσματα των οποίων αξιοποιούνται για την πληρέστερη και αντικειμενικότερη αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών και για τη διαρκή ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι τετραμηνιαίες δοκιμασίες αξιολόγησης μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή γραπτών ωριαίων δοκιμασιών επαναληπτικού χαρακτήρα, ατομικών ή ομαδικών συνθετικών ή διαθεματικών δημιουργικών εργασιών ή αξιοποίηση των χαρακτηριστικών και των σταδίων εφαρμογής του μοντέλου της ανεστραμμένης τάξης. Κατά τη διάρκεια του ημερησίου διδακτικού προγράμματος δεν επιτρέπεται να διεξάγονται περισσότερες από μία (1) τετραμηνιαίες δοκιμασίες αξιολόγησης για το ίδιο Τμήμα και κατά τη διάρκεια του εβδομαδιαίου διδακτικού προγράμματος δεν επιτρέπεται να διεξάγονται περισσότερες από τρεις (3) αντίστοιχες δοκιμασίες.

4. Για τα «γραπτώς εξεταζόμενα» μαθήματα, όπως ορίζονται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 117, κατά τη διάρκεια του Α` τετραμήνου πραγματοποιείται υποχρεωτικά μία τετραμηνιαία δοκιμασία αξιολόγησης. Αν υφίσταται αντικειμενικό πρόβλημα, η εν λόγω υποχρεωτική τετραμηνιαία δοκιμασία αξιολόγησης που αφορά στα γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα μπορεί να πραγματοποιηθεί στο Β` τετράμηνο.

5. Για τα «μη εξεταζόμενα μαθήματα», όπως ορίζονται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 117, εκτός των μαθημάτων Προσανατολισμού, «Αγωγή Υγείας» και «Φυσική Αγωγή», διενεργείται υποχρεωτικά σε κάθε τετράμηνο, από μία γραπτή ή προφορική ή πρακτική δοκιμασία επαναληπτικού χαρακτήρα ή συνδυασμός αυτών, όπως αναλυτικά και ανά μάθημα καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 121.

6. Τα θέματα των τετραμηνιαίων δοκιμασιών αξιολόγησης κατατίθενται στον Διευθυντή της σχολικής μονάδας και τα γραπτά δοκίμια ή εργασίες, αν υπάρχουν, φυλάσσονται από τον εκπαιδευτικό του μαθήματος, μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους.».

4. Η περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 121 του ν. 4610/2019, περί της αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών του Επαγγελματικού Λυκείου και των μαθητευόμενων του «Μεταλλουργικού Έτους – Τάξης Μαθητείας», τροποποιείται, ώστε κατά την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών οι εκπαιδευτικοί να συνεκτιμούν και τις τετραμηνιαίες δοκιμασίες αξιολόγησης, και το άρθρο 121 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 121

Τρόπος αξιολόγησης και εξέτασης των μαθημάτων κατά τη διάρκεια των τετραμήνων

1. Για την αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή κατά τη διάρκεια των τετραμήνων στα μαθήματα ή κλάδους μαθημάτων που, σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 117 έχουν χαρακτηριστεί ως γραπτώς εξεταζόμενα ή μη εξεταζόμενα κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις, ο εκπαιδευτικός συνεκτιμά:

α) τη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία,
β) την επιμέλεια και το ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο μάθημα,
γ) τις εργασίες που εκπονούνται στο σπίτι ή στο σχολείο,
δ) την επίδοση στις ενδιάμεσες γραπτές, πρακτικές και προφορικές δοκιμασίες και τις τετραμηνιαίες δοκιμασίες αξιολόγησης του άρθρου 120,
ε) τις προαιρετικές δημιουργικές εργασίες των μαθητών και
στ) τον φάκελο εκπαιδευτικών επιδόσεων και δραστηριοτήτων κάθε μαθητή όπου αυτός τηρείται.

Αν λείπουν κάποια από τα προαναφερόμενα στοιχεία, ο Π.Β.Τ. διαμορφώνεται από τη συνεκτίμηση των υπαρχόντων στοιχείων.

2. Ειδικότερα, για την αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή στις ενδιάμεσες γραπτές, πρακτικές και προφορικές δοκιμασίες, κατά τη διάρκεια των τετραμήνων, τα θέματα διατυπώνονται με τρόπο, ώστε να μπορούν να απαντηθούν στον χρόνο που οι μαθητές έχουν στη διάθεσή τους και να μπορούν να ελεγχθούν παράμετροι όπως:

α) η αποκτηθείσα γνώση των μαθητών,
β) η κατοχή και κατανόηση των γνωστικών στοιχείων,
γ) η ικανότητα κριτικής ανάλυσης και σύνθεσης,
δ) η επεξεργασία, η αξιοποίηση και η εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων,
ε) η αξιολόγηση δεδομένων,
στ) η συνδυαστική σκέψη και
ζ) η ικανότητα των μαθητών να χρησιμοποιούν, σε συνδυασμό τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απέκτησαν, κατά την επίλυση ασκήσεων και προβλημάτων, για τη διεξαγωγή ή την παραγωγή συμπερασμάτων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ι.Ε.Π., καθορίζεται ο τρόπος εξέτασης και αξιολόγησης των μαθημάτων κάθε τάξης κατά τη διάρκεια των τετραμήνων».